



INTEGRERAD TERRITORIELL INVESTERING

SAMMANHÅLLNINGSPOLITIKEN 2014-2020

I december 2013 godkände Europeiska unionens råd formellt de nya reglerna och lagstiftningen som styr nästa runda av EU:s sammanhållningspolitiska investeringar för 2014–2020.

Det här faktabladet är ett av flera dokument som framhäver viktiga inslag i den nya strategin.

Innehållsförteckning

Inledning

Vad är målet?

Vad har föreslagits?

Vilka är vinsterna?

Alla de utmaningar – ekonomiska, miljömässiga och sociala – som Europa står inför visar på behovet av en integrerad och territoriell metod för att komma med effektiva insatser.

Denna metod består av flera dimensioner och är anpassad till platsspecifika egenskaper och resultat. Detta kan innebära att man behöver bortse från traditionella administrativa gränser, och detta kan kräva att olika myndighetsnivåer visar större vilja att samarbeta för att nå fram till gemensamma mål. Detta är i linje med den målsättning om territoriell sammanhållning som introducerades i Lissabonfördraget och i vilken det konstateras att ekonomisk och social sammanhållning inte kan uppnås på en europeisk nivå utan ett tydligare fokus på de territoriella konsekvenserna av EU-politiken.

Av denna anledning har det i de gemensamma bestämmelserna införts nya integrationsverktyg som kan användas för att genomföra territoriella strategier på gräsrotsnivå och som förenar de tematiska mål som har identifierats i partnerskapsavtalen och de operativa programmen samt den territoriella dimensionen: **gemenskapledd lokal utveckling** (artikel 32–35 i de gemensamma bestämmelserna) och **integrerade territoriella investeringar** (artikel 36 i de gemensamma bestämmelserna).

Det här faktabladet fokuserar på de integrerade territoriella investeringar (ITI) som gör att EU:s medlemsstater kan kombinera investeringar från flera prioriteringsaxlar i ett eller flera operativa program för flerdimensionella och korssektoriella insatser. Möjligheten att spåra tilldelade medel till de olika investeringsprioriteringarna kommer dock fortfarande att kvarstå.

Vad är målet?

[↑ Till toppen av sidan](#)

Eftersom integrerade territoriella strategier är nödvändiga för målet om ett smart, hållbart och inkluderande Europa som är ledljuset för Europa 2020-strategin, införs ITI som ett nyckelinstrument för att genomföra sådana strategier i de gemensamma bestämmelserna. ITI erbjuder en flexibel mekanism för att formulera integrerade svar på olikartade territoriella behov, utan att förlora det tematiska fokuset genom vilket sammanhållningspolitiken är kopplat till Europa 2020-strategin.

Vad har föreslagits?

[↑ Till toppen av sidan](#)

ITI – ett flexibelt verktyg

ITI är ett verktyg för att genomföra territoriella strategier på ett integrerat sätt. Det är ingen åtgärd eller underordnad del i ett operativt program. ITI bereder istället medlemsstater möjligheten att på ett övergripande sätt genomföra operativa program och att begära ekonomiskt stöd från flera prioriterade områden i ett eller flera operativa program för att säkerställa genomförandet av en integrerad strategi för ett särskilt territorium. ITI kommer i sig att både skapa flexibilitet för medlemsstater vad gäller utformningen av operativa program och att, genom förenklad finansiering, möjliggöra ett effektivt genomförande av integrerade insatser.

Det är viktigt att understryka att ITI kan användas effektivt enbart om det berörda geografiska området har en integrerad, sektorsövergripande territoriell strategi.

Nyckelkomponenterna i en ITI är

- ett angivet territorium och en integrerad territoriell utvecklingsstrategi,
- ett handlingspaket för genomförande, och
- styrformer för ITI.

Ett angivet territorium och en integrerad territoriell utvecklingsstrategi

Det är väsentligt att utveckla en sektorsövergripande integrerad utvecklingsstrategi som behandlar utvecklingsbehovet i det berörda området. Strategin ska vara utformad på ett sätt som gör att insatserna kan bygga på de synergieffekter som skapas av ett samordnat genomförande.

Vilket geografiskt område som helst med särskilda territoriella egenskaper kan vara föremål för en ITI, från specifika urbana områden som är utsatta på flera sätt, till en stadsnivå, regionnivå, stad- och landsbygdsnivå, subregional nivå eller interregional nivå. En ITI kan också göra integrerade insatser i skilda geografiska enheter som har liknande egenskaper och som ligger i samma region (t.ex. et nätverk av små eller mellanstora städer). Det är inte obligatoriskt för en ITI att täcka en administrativ enhets hela territorium.

Dessutom är en ITI utformad för att göra insatser inom ramen för europeiskt territoriellt samarbete (ETS). I gränsöverskridande sammanhang kan ITI till exempel användas för att genomföra en integrerad strategi för urban utveckling i gränsstäder. Åtgärder som är särskilt anpassade efter specifika territoriella behov kan stödjas genom ITI-instrumentet. De måste dock falla inom ramen för samarbetet. Detta är anledningen till att bestämmelserna om europeiskt territoriellt samarbete kräver att alla förmedlande organ som har utsetts att genomföra en ITI antingen måste vara ett rättssubjekt som har inrättats enligt lagarna i ett av de länder som deltar, förutsatt att det har inrättats av myndigheter, eller myndigheter från minst två deltagande länder, eller en europeisk gruppering för territoriellt samarbete. (Artikel 11 i förordningen om europeiskt territoriellt samarbete).

Ett handlingspaket för genomförande

De insatser som ska genomföras via ITI ska bidra till tematiska mål i relevanta prioriterade områden i ett eller flera deltagande operativa program samt till utvecklingsmålen i den territoriella strategin. De kan involvera investeringar från Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Sammanhållningsfonden. Stödet kan kompletteras med stöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) eller Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). Det är inte obligatoriskt att kombinera alla fonder i varje ITI. Det rekommenderas emellertid att ITI kombinerar olika fonder. Kombinationen av fysiska investeringar i infrastrukturen från ERUF med investeringar i humankapital från ESF är särskilt relevant i fråga om hållbar stadsutveckling. Kombinerade investeringar från ERUF och EJFLU är särskilt relevanta för stöd till partnerskap mellan stad och landsbygd.

En ITI kan inte enbart ge stöd i form av bidrag, utan även genom finansiella instrument (artikel 37–46 i de gemensamma bestämmelserna) där sådana är lämpliga för att underlätta åtgärder som har definierats i utvecklingsstrategin.

Gemenskapsledd lokal utveckling kan vara en komponent som kan användas som en av byggstenarna i genomförandet av en ITI. Det finns dock väsentliga skillnader mellan en ITI och GLU. GLU är ren bottom-up-politik. Det är den lokala aktionsgruppen som fastställer innehållet i den lokala utvecklingsstrategin och i de åtgärder som finansieras genom den. I ITI avgörs å andra sidan inte på förhand hur beslut om själva investeringarna ska fattas – denna process kan vara både av slaget top-down och bottom-up, eller en kombination av de båda. GLU kan till exempel i sig vara en komponent i en integrerad urban strategi som genomförs genom en ITI.

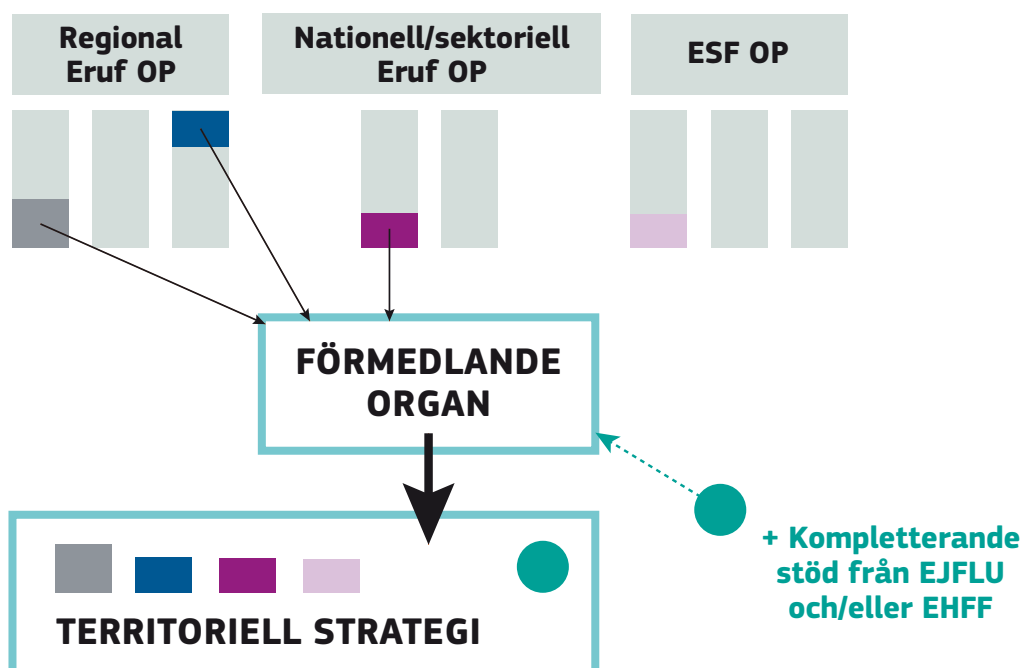
Utöver investeringar som genom en ITI stödjer en lokal utvecklingsstrategi, kan ytterligare insatser riktade mot samma område finansieras genom prioriterade områden i ett operativt program eller i ett program som inte deltar i finansieringen av en ITI. Många av investeringsprioriteringarna i förslaget kan direkt bidra till utvecklingen av det berörda geografiska området och det finns inga krav på att samtliga av dem ska genomföras genom detta instrument. Det rekommenderas dock att sektorsspecifika investeringar i det berörda området är integrerade i och anpassade till de integrerade territoriella utvecklingsstrategierna.

Styrformer för ITI

Förvaltningsmyndigheten för det operativa programmet bär det slutliga ansvaret för förvaltning och genomförande av de åtgärder som är kopplade till en integrerad territoriell investering. Den kan dock utse mellanhänder, inklusive lokala myndigheter, regionala utvecklingsorgan och icke-statliga organisationer, för att utföra vissa eller samtliga förvaltnings- och genomförandeuppgifter. Formen för och graden av förvaltningsdelegering i ITI kan variera beroende på de administrativa arrangemangen i medlemsstaten eller regionen. Om ITI genomför integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling (artikel 7 i bestämmelserna om ERUF), måste uppgifter som åtminstone hänför sig till urvalet av driften delegeras till stadens myndigheter.

Följande figur visar hur en ITI skulle kunna erhålla investeringar från flera prioriteringsaxlar i ett eller flera program för flerdimensionella och korssektoriella insatser. En ITI kan stödja varje åtgärd som motsvarar investeringsprioriteringarna i de deltagande prioriteringsområdena.

Illustration av ett tänkbart implementeringsarrangemang



Vilka är vinsterna?

[↑ Till toppen av sidan](#)

Bestämmelserna som rör ITI har flera potentiella fördelar:

- » ITI som ett instrument för integrerad användning av fonder kan leda till att offentliga investeringar av oförändrad storlek ger ett bättre samlat resultat.
- » Eftersom administrationen av en ITI kan delegeras ges aktörer på lägre regional nivå (lokala intressenter/städer) större makt genom att de blir inblandade och har ansvar för att förbereda och genomföra ett program.
- » Eftersom ITI kommer att garanteras olika typer av fondmedel redan från start, kommer det att finnas en större säkerhet i fråga om de integrerade insatserna.
- » ITI är ett instrument som är utformat efter ett platsbaserat sätt att gripa sig an utveckling, och det kan frigöra den underutnyttjade potential som finns på lokal och regional nivå.

Ytterligare information

Fler faktablad om olika aspekter av sammanhållningspolitiken:
http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/publication/index_sv.cfm

Mer allmän information om regionalpolitiken:
http://ec.europa.eu/regional_policy/index_sv.cfm